

למידים מזה, שאף על גב דלא אתאי לידיה, שלא הגיעה הטלית לידו ולא עשה בה קנין, בכל זאת, בראיה בעלמא קני.

לכן תנא "כולה שלי", שמלשון זה משמע שהוא טוען על הטלית שהיא שלו בחזקה גמורה, לפי שעשה בה קנין, ללמדינו — דבראיה, לא קני!

ומקשינן: ומי מצית אמרת, היאך יכול אתה לומר, שהיה מקום להעלות על הדעת לפרש את כוונת המשנה כך, ולומר, מאי "מצאתיה" — ראיתה בלבד, בלא מעשה קנין!?

והא, הרי אמר רבנאי, במקום אחר, שמשמעות המילה "ומצאתה", דאתאי לידיה משמע, שהגיעה לידו ממש, והיינו, שעשה בה מעשה קנין, ולא שקנאה בראיה בעלמא.

דברי רבנאי נאמרו לגבי הכתוב בפרשת השבת אבידה [דברים כב, ג], "וכן תעשה לחמורו, וכן תעשה לשמלתו, וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו, ומצאתה. לא תוכל להתעלם".

ובמסכת בבא קמא [ק"ג ב] דורשת הגמרא מפסוק זה שאין חיוב להשיב לגוי את אבידתו, שהרי נאמר "לכל אבידת אחיך", ללמדנו שרק לאחיך אתה מחזיר אבידתו, ואין אתה מחזיר לכנעני!

ומקשה שם הגמרא, מנין לנו שבא הכתוב למעט שאין להשיב לגוי את אבידתו, ואולי

המיעוט של "אחיך" בא רק לומר שאין צורך לטרוח ולהרים את אבידת הגוי כדי להשיב לו, אבל אם באה כבר האבידה לידו של הישראלי, יתכן והוא חייב להחזיר לו אותה!?

ומתרץ על כך רבנאי, שבהכרח הפסוק הזה שממעט גוי, מדבר על אבידה שכבר באה לידו. שהרי נאמר שם, "ומצאתה", ומשמעותה של מילה זו — דאתאי לידיה משמע, שכבר הגיעה האבידה לידו. וכיון שמפסוק זה נתמעט גוי, בהכרח שגם אם באה אבידת גוי לידו, אינו צריך להשיב לו.

נמצינו למדים מדברי רבנאי, שפירוש המילה "מצאה", הוא דבר שכבר בא לידו, ואם כן קשה, היאך יתכן היה לפרש בכוונת המשנה שאמרה "אני מצאתיה", שהכוונה ל"אני ראיתה" אך לא באה לידי?

ומתרצינן: אין, אכן "ומצאתה" דקרא, שנאמר בפסוק — דאתא לידיה משמע! משמעותו היא, שכבר הגיעה המציאה לידו [וכמו שאמר רבנאי].

ומיהו, התנא במשנתנו, אם לא היה מוסיף ואומר "כולה שלי", היינו אומרים כי מה שאמר "אני מצאתיה", הכוונה ל"אני ראיתה", ואף על פי שבלשון התורה "מצאה" משמעותה היא שכבר הגיע לידו, מכל מקום היינו אומרים שהתנא, לישנא דעלמא נקט [נקט כלשון העולם] ולא כלשון התורה, והרבה בני אדם שראו מציאה, הרי

שההוא אמינא הייתה משום שלשון המשנה הוא 'אני מצאתיה' ולא 'אני הגבתיה'. ועיין ריטב"א.

שלא מצינו באף מקום שמציאה נקנית בהגבהה בלבד. וברמב"ן הקשה על רש"י. וכתב לבאר